GDPR και Οικονομικές Διαστάσεις: Η Ελληνική Περίπτωση

Από τη νομική συμμόρφωση στην αποτελεσματική διακυβέρνηση

Δρ. Κωνσταντίνος Χαλλουμής
με τους Ν. Ηρειώτη, Δ. Βασιλείου, Κ. Μαυρομμάτη

2η Ημέρα Διαλόγου με την Ερευνητική Κοινότητα · Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Το ερευνητικό ερώτημα

Σε ποιο βαθμό η τυπική νομική ευθυγράμμιση της ελληνικής δημόσιας διοίκησης με τον GDPR μεταφράζεται σε αποτελεσματική διαδικαστική εφαρμογή, θεσμική επιβολή και οικονομική αποδοτικότητα;

Φύση των κενών

Είναι τα κενά εφαρμογής νομικά, οργανωτικά ή συστημικά;

Ευρωπαϊκό πλαίσιο

Πώς συγκρίνεται η ελληνική εποπτική πρακτική με αυτή άλλων αρχών της ΕΕ;

Οικονομική οπτική

Είναι η συμμόρφωση κόστος ή επένδυση στην ποιότητα διακυβέρνησης;

Μεθοδολογία: τέσσερις διαστάσεις ανάλυσης

Νομική

GDPR και ν. 4624/2019

Διαδικαστική

Διαδικασίες εφαρμογής στη διοίκηση

Θεσμική

Αποφάσεις ΑΠΔΠΧ 2025–2026

Οικονομική

Ανάλυση κόστους και κινδύνου

1

Ανάλυση περιπτώσεων: παράβαση, αποτυχία διακυβέρνησης, έκβαση επιβολής

2

Ποιοτική σύγκριση με γνώμες του ΕΣΠΔ (EDPB)

3

Ευρήματα: κενά εφαρμογής, θεσμική ικανότητα, αποδοτικότητα

Επίπεδα και πεδία διακυβέρνησης του GDPR

Τρία επίπεδα

Δίκαιο
Ενσωμάτωση των υποχρεώσεων στο εθνικό δίκαιο

Διαδικασίες
Οδηγίες, ροές εργασίας, τεκμηρίωση

Πρακτική
Πραγματική εφαρμογή, ικανότητα, συνέπεια

Επτά αλληλεξαρτώμενα πεδία

- Νομική ενσωμάτωση
- Αξιολόγηση κινδύνου
- Θεσμική ικανότητα
- Μέτρα ασφάλειας
- Εποπτεία
- Λογοδοσία & θεραπεία
- Δικαιώματα υποκειμένων

Χωρίς ιεραρχία μεταξύ πεδίων· αποτίμηση σχετικής ωριμότητας, όχι σύνθετος δείκτης

Εμπειρική βάση: αποφάσεις ΑΠΔΠΧ 2025–2026

Απόφαση	Φορέας	Αντικείμενο
27/2025	Vodafone και εκτελούσα (κατάστημα)	15 καρτοκινητά στο όνομα τρίτης χωρίς γνώση της
28/2025	Vodafone	3 καρτοκινητά από υπάλληλο· καθυστέρηση γνωστοποίησης
36/2025	Ίδρυμα Θ. και Δ. Τσάτσου	Κριτήρια πιστοποίησης προς το ΕΣΠΔ
37/2025	Ολομέλεια ΑΠΔΠΧ	Πολιτική εξέτασης καταγγελιών
41/2025	Ατομική επιχείρηση	Άρνηση πρόσβασης πρώην εργαζομένου σε logs
44/2025	ΖΕΝΙΘ και call centers	Προωθητικές κλήσεις, και σε μητρώο άρθ. 11
1/2026	Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος	Επεξεργασία δεδομένων υγείας εργαζομένου
2/2026	Vodafone – Panafon	Πρόσβαση σε ηχογραφημένες κλήσεις, περιορισμός
5/2026	Κέντρο Εκπαίδευσης & Αποκατ. Τυφλών	Πρόσβαση εργαζομένου σε βίντεο CCTV

9

αποφάσεις, σκόπιμη δειγματοληψία

3

αφορούν το δικαίωμα πρόσβασης (άρθ. 15)

Οι αποφάσεις αναλυτικά (1/3)

27/2025 25.06.2025

Vodafone και εκτελούσα (κατάστημα franchise)

Ενεργοποίηση 15 καρτοκινητών στο όνομα της καταγγέλλουσας χωρίς γνώση της· χρήση αντιγράφου ταυτότητας από σύστημα συνεργαζόμενου καταστήματος.

Διατάξεις: Άρθ. 5(1)(δ), 28, 29, 32 GDPR
Έκβαση: Πρόστιμα σε εκτελούσα και υπεύθυνο· επίπληξη για ενίσχυση ασφάλειας

Η σύμβαση δεν υποκαθιστά την ουσιαστική εποπτεία του εκτελούντος

28/2025 25.06.2025

Vodafone

Υπάλληλος καταχώρισε 3 καρτοκινητά στο όνομα υφιστάμενου συνδρομητή. Καθυστέρηση γνωστοποίησης, ελλιπής διερεύνηση και ενημέρωση.

Διατάξεις: Άρθ. 12 ν. 3471/2006
Έκβαση: Πρόστιμο

Η αξιολόγηση κινδύνου πρέπει να καλύπτει και τη διάθεση αριθμών εκτός καταστήματος

36/2025 30.09.2025

Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Εξέταση κριτηρίων πιστοποίησης (CECL) και υποβολή σχεδίου απόφασης στο ΕΣΠΔ, που εξέδωσε τη Γνώμη 34/2025.

Διατάξεις: Άρθ. 42, 64(1)(γ) GDPR
Έκβαση: Υποβολή στο ΕΣΠΔ μέσω του μηχανισμού συνεκτικότητας

Η πιστοποίηση ως εργαλείο εκ των προτέρων συμμόρφωσης

Οι αποφάσεις αναλυτικά (2/3)

37/2025 29.09.2025

Ολομέλεια ΑΠΔΠΧ

Πολιτική εξέτασης καταγγελιών σε επτά στάδια, από την καταχώριση έως την έκδοση απόφασης.

Διατάξεις: Άρθ. 55 GDPR· άρθ. 6(6) Κανονισμού Λειτουργίας
Έκβαση: Πιλοτική εφαρμογή ενός έτους με αναθεώρηση

Η τυποποίηση διαδικασιών ενισχύει την αποτελεσματικότητα της εποπτείας

41/2025 07.11.2025

Ατομική επιχείρηση

Άρνηση χορήγησης σε πρώην εργαζόμενο των αρχείων καταγραφής εισόδου και εξόδου του στον ιστότοπο της επιχείρησης.

Διατάξεις: Άρθ. 15(1),(3), 12(5) GDPR
Έκβαση: Εντολή συμμόρφωσης και πρόστιμο 1.000 €

Το «προδήλως αβάσιμο» αίτημα πρέπει να αποδεικνύεται από τον υπεύθυνο

44/2025 31.12.2025

ΖΕΝΙΘ και συνεργαζόμενα call centers

Τηλεφωνικές κλήσεις για προϊόντα ενέργειας, και σε συνδρομητές εγγεγραμμένους στο μητρώο αντιρρήσεων.

Διατάξεις: Άρθ. 11 ν. 3471/2006 και GDPR
Έκβαση: Πρόστιμα 105.000 € συνολικά, εντολές συμμόρφωσης

Η αλυσίδα εκτελούντων απαιτεί συνεχή έλεγχο

Οι αποφάσεις αναλυτικά (3/3)

1/2026 08.01.2026

Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος

Επεξεργασία δεδομένων υγείας εργαζομένου, κατόπιν καταγγελίας του.

Διατάξεις: Άρθ. 5(1)(α), 5(1)(γ) GDPR
Έκβαση: Διαπίστωση παράβασης νομιμότητας και ελαχιστοποίησης

Τα ευαίσθητα δεδομένα απαιτούν αυστηρή ελαχιστοποίηση στη διοίκηση

2/2026 11.02.2026

Vodafone – Panafon

Άρνηση πρόσβασης σε ηχογραφημένες κλήσεις, μη ικανοποίηση περιορισμού, εμπόδια και αντιφατική ενημέρωση.

Διατάξεις: Άρθ. 12(1)–(4), 15, 18 GDPR
Έκβαση: Πρόστιμο 30.000 € και εντολή μέτρων και κατάρτισης εντός 6 μηνών

Ο χρόνος είναι ουσιώδες στοιχείο του δικαιώματος

5/2026 20.02.2026

Κέντρο Εκπαίδευσης & Αποκατάστασης Τυφλών

Ελλιπής ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης εργαζομένου σε βίντεο από κάμερα στον αύλειο χώρο.

Διατάξεις: Άρθ. 12(2),(3), 15, 24 GDPR
Έκβαση: Διοικητικό πρόστιμο

Η πρόσβαση ικανοποιείται πλήρως και εγκαίρως

Επαναλαμβανόμενα μοτίβα στις αποφάσεις

Δικαίωμα πρόσβασης

Ελλιπής ή καθυστερημένη ικανοποίηση αιτημάτων (41/2025, 2/2026, 5/2026)

Ταυτοποίηση και ασφάλεια

Αδύναμη επαλήθευση ταυτότητας και καθυστερημένη γνωστοποίηση (27/2025, 28/2025)

Εποπτεία εκτελούντων

Καταστήματα και call centers εκτός ουσιαστικού ελέγχου (27/2025, 44/2025)

Ειδικές κατηγορίες

Η προστασία πρέπει να κλιμακώνεται με την ευαισθησία (1/2026)

Θεσμική ικανότητα

Πιστοποίηση και τυποποίηση της εποπτείας (36/2025, 37/2025)

Σχέσεις εργασίας

Περιβάλλον υψηλής τριβής για τα δικαιώματα (41/2025, 1/2026, 5/2026)

Χάρτης ωριμότητας διακυβέρνησης

	Νομική ενσωμάτωση	Θεσμική ικανότητα	Εποπτεία	Δικαιώματα υποκειμένων	Αξιολόγηση κινδύνου	Μέτρα ασφάλειας	Λογοδοσία
Νομική	0.80	0.70	0.60	0.75	0.70	0.65	0.60
Διαδικαστική	0.60	0.55	0.50	0.60	0.55	0.50	0.55
Θεσμική	0.50	0.40	0.45	0.50	0.40	0.45	0.50
Οικονομική	0.70	0.60	0.55	0.65	0.60	0.55	0.60

Ισχυρή νομική ευθυγράμμιση
Το νομικό επίπεδο εμφανίζει την υψηλότερη ωριμότητα σε όλα τα πεδία.

Το κενό βρίσκεται στην πράξη
Χαμηλότερες τιμές στο θεσμικό επίπεδο, ιδίως σε θεσμική ικανότητα και αξιολόγηση κινδύνου.

Ποιοτικές βαθμολογίες σοβαρότητας από την ανάλυση αποφάσεων και δόγματος· όχι στατιστική μέτρηση.

Εμπόδια εφαρμογής κατά σοβαρότητα

9/10

τεχνική υποδομή και διοικητική ικανότητα: τα σοβαρότερα εμπόδια

6/10

η οργανωσιακή αντίσταση: το ηπιότερο

Συμμόρφωση: κόστος ή επένδυση;

Βραχυπρόθεσμα: κόστος

- Υπεύθυνοι Προστασίας Δεδομένων και κατάρτιση
- Έλεγχοι, τεκμηρίωση, αναφορές
- Επενδύσεις σε ασφάλεια πληροφοριών
- Κίνδυνος γραφειοκρατίας (red tape)

Στόχος δεν είναι το μηδενικό βάρος, αλλά η έξυπνη ρύθμιση

Μακροπρόθεσμα: όφελος

- Χαμηλότερο αναμενόμενο κόστος παραβιάσεων και προστίμων
- Λιγότερες διαφορές, μικρότερο κόστος συναλλαγών
- Μείωση πληροφοριακής ασυμμετρίας κράτους–πολίτη
- Εμπιστοσύνη και υιοθέτηση ψηφιακών υπηρεσιών

Η ελληνική εποπτεία στο ευρωπαϊκό πλαίσιο

Γνώμη 9/2026
Ολλανδική εποπτική αρχή · BCRs

Γνώμη 13/2026
Φινλανδός Συνήγορος Προστασίας Δεδομένων

Γνώμες 16 & 17/2026
Ολλανδική εποπτική αρχή · BCRs

CSC 2026
Συντονισμένη εποπτεία · Europol

Κοινές εποπτικές προτεραιότητες

- Λογοδοσία και διαφάνεια
- Δικαιώματα υποκειμένων
- Θεσμική ικανότητα
- Διαχείριση κινδύνου και ασφάλεια
- Συνεργασία εποπτικών αρχών

Η ΑΠΔΠΧ κινείται στην ίδια ρυθμιστική φιλοσοφία με τις ευρωπαϊκές αρχές, με επίπεδο ωριμότητας συγκρίσιμο με τα πρότυπα του ΕΣΠΔ.

Κύρια ευρήματα

01

Διακυβέρνηση, όχι μόνο δίκαιο

Οι παραβάσεις πηγάζουν κυρίως από διαδικασίες και πρακτική, όχι από ελλείψεις του νομικού πλαισίου.

02

Στο επίκεντρο η πρόσβαση

Οι καθυστερήσεις στην ικανοποίηση αιτημάτων είναι το συχνότερο μοτίβο.

03

Η τυπική συμμόρφωση δεν αρκεί

Συμβάσεις, checklists και τεκμηρίωση χρειάζονται ουσιαστική εποπτεία και διαχείριση κινδύνου.

04

Ευρωπαϊκή σύγκλιση

Οι προκλήσεις είναι κοινές στην ΕΕ· η ελληνική εποπτεία είναι ευθυγραμμισμένη με τις πρακτικές του ΕΣΠΔ.

Προτάσεις πολιτικής

Ενίσχυση ικανοτήτων

Κατάρτιση προσωπικού και ουσιαστική ανεξαρτησία των ΥΠΔ

Τυποποίηση διαδικασιών

Ενιαίες ροές για αιτήματα, παραβιάσεις και εκτελούντες

Προστασία εκ σχεδιασμού

Ειδικά συστήματα πληροφορικής για τη συμμόρφωση

Συστηματικός έλεγχος

Πλαίσια βέλτιστων πρακτικών ελέγχου και παρακολούθησης

Διάλογος και διαφάνεια

Σαφής ενημέρωση υποκειμένων και διάλογος με φορείς

Βραχυπρόθεσμο κόστος, μακροπρόθεσμο όφελος: εμπιστοσύνη, αποδοτικότητα και νομιμοποίηση της δημόσιας επεξεργασίας δεδομένων.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

Η συμμόρφωση με τον GDPR είναι πρωτίστως ζήτημα διακυβέρνησης

Δρ. Κωνσταντίνος Χαλλουμής
conchall@uoa.gr · ORCID 0000-0002-7436-0506
Πλήρες άρθρο: doi.org/10.3390/world7070104